

Нѣма съмнѣние, че отсъствието у насъ инициативата за каквито и да било индустриални прѣдприятия зависи много и много отъ липсването въ обществото на какви годѣ научни познания по техниката. Споредъ този недостатъкъ ний се страшимъ да се заловимъ за отварянieto на едно индустриално учреждение, като имаме прѣдъ видъ неизвѣстостта относително най-елементарнитѣ потребности за прѣдполагаемото учреждение. Освѣтлени до нѣйдѣ си въ главнитѣ принципи на научнитѣ изводи приложими къмъ художества, ний би придобили по-голяма смѣлость въ подобни прѣприятия“ (Наука I).

Минерални артикли.

За запознаването на минералнитѣ артикли е нужно да се запознаеме съ геологията на отечеството си. Мнозина промишленници можехъ стѣснѣтъ отъ близко да си доставятъ нуждний материалъ, ако само се потрудаяхъ да изучатъ скалитѣ и камѣнитѣ на страната, въ която се намиратъ. Скъпо и скъпо ни продаватъ цемента, що употребяваме за граденіе здания въ вода. Въ областта ни се намиратъ таквизъ варовити камѣни, отъ които вѣроятно би могълъ да се прави цементъ. Капиталътъ на прѣдприятието, заистина ще искаква добъръ приходъ.

Ония варовити камѣни, които освѣнъ въглеливо-варияна соль (мермеръ) съдържатъ и 10—30% глина, даватъ добъръ цементъ, като ги огоримъ. Оня варовитъ камѣкъ, който съдържа само 8—10% глина, втѣрдява се въ водата много полегка и се нарича *хидравлическа варъ*; варовитъ камѣкъ, който съдържа 15—30% глина, става на цементъ, който се втѣрдява много бързо въ водата. Хидравлически варовити камѣни се намиратъ въ околността на г. Сливенъ, Айтосъ и пр.

Искусвенно цементъ се прави като смѣсятъ креда и глина, нѣ въсьразмѣрность, въ каквато се намиратъ и въ естественний цементъ. Портландский цементъ правятъ, като зематъ 47 креда и 17 глина, които размѣсватъ и сушатъ добръ; послѣ като ги испечатъ изново ги разчукватъ на прахъ. По нѣкой пѣтъ на мѣсто креда, зематъ гасена варъ. Цементъ, съ който мажатъ, смѣсватъ съ пѣськъ, за да се не распуква.

Водопроводницитѣ, останали отъ врѣмето на старитѣ